2
Vragenuur: Vragen Bosman

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Bosman aan de minister voor Wonen en Rijksdienst, bij afwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over **de verlopen deadline van de begroting van Aruba**.

De heer **Bosman** (VVD):
Voorzitter. De begroting 2016 van Aruba had voor de jaarwisseling klaar moeten zijn. De regering heeft aan het College Aruba financieel toezicht om uitstel gevraagd en om de invoering pas in te laten gaan op 31 januari 2016. Het is nu 2 februari en het werk is nog niet klaar. Om nu te zeggen dat er veel politieke wisselingen zijn geweest op Aruba, is absoluut niet het geval. Aruba is in de unieke positie dat het een regering heeft die kan steunen op één partij die de absolute meerderheid heeft en dat al sinds 2009. De minister-president van Aruba was er vijf jaar geleden glashelder over dat er een balanced budget voor Aruba zou komen. Het bijzondere was dat die balans er pas zou komen als de inkomsten de veel te hoge uitgaven zouden inhalen. Dat is tot op de dag van vandaag niet het geval, alle beloftes ten spijt. Hoe betrouwbaar is Aruba als partner bij afspraken die betrekking hebben op de financiële degelijkheid? Als ik het rijtje afloop, zie ik dat de behandeling van de begrotingen van Aruba altijd te laat was. De laatste, 2016, is weer niet in overeenstemming met het advies van het College Aruba financieel toezicht. Ik noem een aantal punten waarop het College Aruba financieel toezicht kritiek heeft.

Het college is van oordeel dat het raadzaam is om van een behoedzamere raming van de nominale economische groei uit te gaan. De voorziene daling in de personeelskosten, inclusief de werkgeversbijdrage van 6 miljoen Antilliaanse guldens, blijft sterk achter bij de door de regering van Aruba voorgenomen daling van 90 miljoen.

Het financieel beheer van Aruba is momenteel nog niet op orde. Op basis van een door Aruba zelf uitgevoerd self-assessment kan worden geconcludeerd dat 42% van de indicatoren binnen het financieel beheer niet voldoet aan de daaraan minimaal te stellen eisen. Om die reden heb ik de volgende vragen. Waarom krijgt de regering-Eman van Aruba iedere keer de ruimte om aan te tonen dat zij niet in staat is om tijdig en inhoudelijk met een correcte begroting te komen? Welke afspraken gaan wij in de toekomst nog maken om Aruba wél tot een goed financieel beheer te krijgen?

Minister **Blok**:
Voorzitter. De heer Bosman spreekt zijn zorgen uit over de ontwikkelingen rond de begroting van Aruba. Hij wijst erop dat niet voor het eerst de begroting te laat wordt vastgesteld. De regering deelt deze zorgen. Dat is ook de reden dat we in overleg met Aruba het College Aruba financieel toezicht hebben ingesteld, dat vergelijkbaar is met het college dat al werkzaam was voor de andere landen binnen het Koninkrijk. Dat college heeft de begroting beoordeeld en daar een aantal kanttekeningen bij geplaatst. Dat is ook de reden waarom de Staten van Aruba ook op dit moment nog in overleg zijn over die begroting. De inzet is natuurlijk dat de regering van Aruba uiteindelijk en op korte termijn een begroting indient die de toets der kritiek kan doorstaan. Het College Aruba financieel toezicht zal dus opnieuw naar de begroting kijken en de rijksministerraad adviseren over de begroting die, na de beraadslagingen die nu plaatsvinden, zal worden vastgesteld.

De heer **Bosman** (VVD):
Dat is goed om te horen, maar we moeten wel concluderen dat het CAft, het College Aruba financieel toezicht, al een oordeel heeft geveld. Daarin staan stevige teksten. Ik heb er twee genoemd, maar ik zal er nog een noemen. Het College heeft ten slotte gesignaleerd dat het weerstandsvermogen van Aruba nihil is en dat het negatieve eigen vermogen eind 2014 2,4 miljard Antilliaanse guldens bedraagt. Dat zijn grote zorgen. Je ziet dat het Aruba niet lukt om die begroting op orde te krijgen. We maken iedere keer afspraken. Ik heb hier nog een door het kabinet zelf getekend balanced budgetakkoord. Ik ben blij dat de regering in gesprek is met de regering van Aruba, maar dat is zij nu al een tijdje. Hoe dwingen we Aruba om niet alleen een duurzaamheidsdiscussie over milieu en klimaat te voeren, maar ook een duurzaamheidsdiscussie over de houdbaarheid van de financiën? Als er namelijk iets zorgelijk is, dan is het wel dat enorme financiële gat dat op Aruba ontstaat zonder dat stappen worden gezet om dat gat te dichten.

Minister **Blok**:
De zorgen over het financiële gat, zoals de heer Bosman die formuleert, deelt de regering. Dat was ook de reden om niet alleen in gesprek te gaan met de regering van Aruba, maar om ook een college financieel toezicht voor Aruba in te stellen. Dat College Aruba financieel toezicht heeft inderdaad kritische opmerkingen gemaakt. Ik kan daaruit echter niet meteen concluderen dat het probleem niet opgelost zal worden. De hoop en natuurlijk de verwachting is dat de regering van Aruba op grond van het advies van het college zelf met voorstellen en maatregelen zal komen om dat gat te dichten. In de verhoudingen binnen het Koninkrijk heeft een onafhankelijk land binnen het Koninkrijk zelf de verantwoordelijkheid om de begroting op orde te brengen en de juiste maatregelen te nemen. Als dat niet is gebeurd, is het aan de rijksministerraad om te bekijken of er aanvullende maatregelen moeten geworden genomen. Het is echter de regering zelf die in overleg met de Staten invulling moet geven aan die financiële opgave.

De **voorzitter**:
Mijnheer Bosman, tot slot.

De heer **Bosman** (VVD):
Daar ben ik het mee eens. We hebben echter in het verleden gezien hoe dat werkt op de Antillen, wat er gebeurt op het moment dat de financiële positie niet meer houdbaar is op de Antillen. We weten waar de rekening gepresenteerd wordt, namelijk bij de Nederlandse belastingbetaler. Die komt gewoon hier terecht. Daarom vindt de VVD het van belang dat die controle scherp is. We zien nu — met alle respect voor het college, dat daar goed toezicht op houdt — dat er iedere keer ruimte komt. Zoals ik aan het begin

van mijn inbreng al zei, is het bijzonder dat Aruba iedere keer die ruimte krijgt. Het heeft immers een regering met een meerderheidspartij die al vijf jaar aan de macht is en die stappen worden niet gezet. De VVD spreekt haar teleurstelling erover uit — dat is misschien geen vraag — dat Aruba niet in staat is geweest om in die vijf jaar te komen tot een balanced budget en daarmee tot een betere toekomst voor de mensen van Aruba.

Minister **Blok**:
De teleurstelling dat het herhaaldelijk niet is gelukt om op tijd te komen met een begroting deel ik. Dat is ook de reden voor de aanvullende maatregelen. De heer Bosman wees erop dat de rekening altijd bij Nederland terecht zal komen. Zoals hij ongetwijfeld weet, is de financiële verhouding tussen Nederland en Aruba een andere dan die tussen Nederland en de andere landen van de Antillen. Bij de andere wordt de financiering echt via Nederland geregeld. Aruba gaat zelfstandig naar de kapitaalmarkt. Dat moet op zich ook een prikkel zijn om de begroting op orde te krijgen, maar er is absoluut nog werk te doen.

De **voorzitter**:
Dank u wel.